

Jekabaara

Jamana

SNV

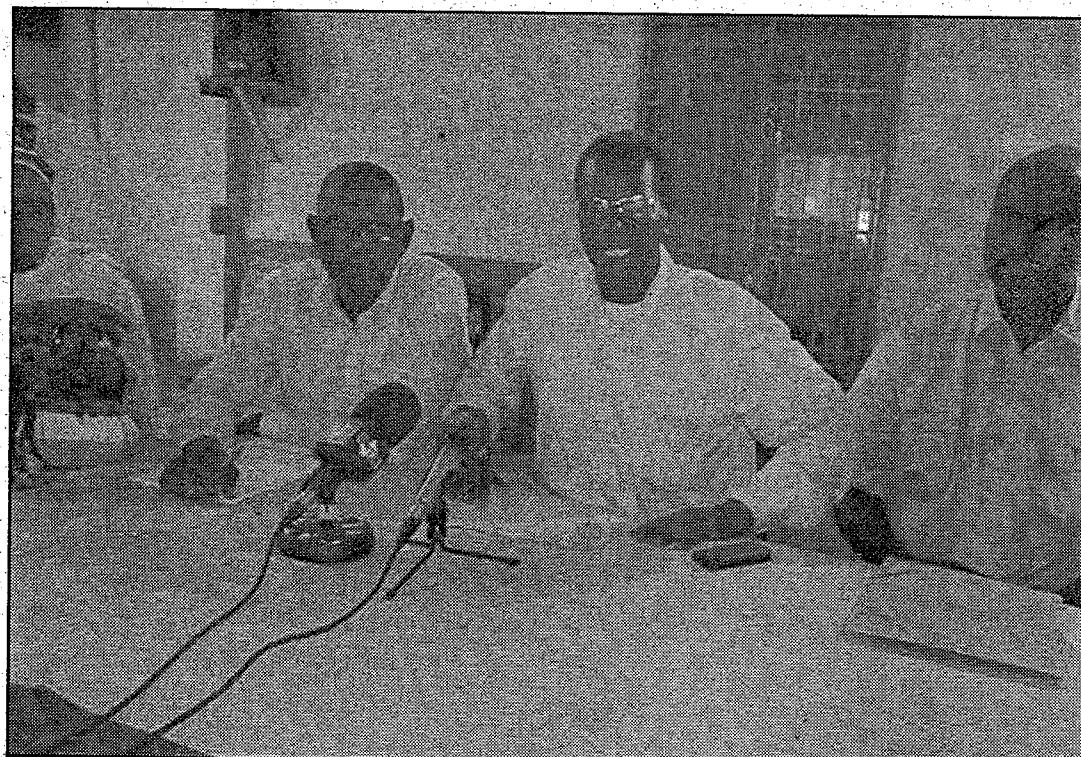
Connecting People's Capacities

Jekabaara : Jamana baaroda ka bamancakan kumafoniseben n'o ye Cikela
cema n'a musoma ka kumafoni n'u ka baarakalanseben bere-bere ye !

a be bo kalo o kalo

Jamana baarada la BP: 2043 Bamako (Mali)

Mali senekelaw ka lafasali jekulu kura sigira sen kan

Dantiglikon

Kabi san caman jinan, diné jamanaw ka don n'ogonna ténba « ONU » ya ganatige ko san o san zuwenkalo tile 5 ye lamini lakana donba ye diné jamanaw bëe kono. Pateri Denisi Gomesi ka fà la, nò ye

An k'an lamini kalana

Beliziki dënnikelaba dò ye, « fan o fen tén yere ye diné kono, o yán lamini fen dò ye. Fen o fen n'm be sigi ke jiri kunda ; kungo kunda ; ji bolisira kunda ; naman ni n'gô jugu were kunda ; foro kunda ; adamaden kun-

da, nò min mân nafa, o ban kasaara. O kanma, an kâ dòn kân ka diné natige fan si te taa lamini kô ! » An k'an lamini lakana. Nò kera an bëe dinésosigi ke daamu kono.

Tumani Yalam
Sidibe

Jabanin bana kélélifeere
bolodaseben takun OPIB
kono

ne 3 ni 4nan

Malidenw ka peresidan
bugo taabolo bë di ?

ne 5nan

Zuwenkalo tile 12, ne 7nan
denmisew ka diyagoya
baara kondonba di ne kono

Nsiirin : Moggoya sindiw

ne 11 ni 12 nan

Kalo kumasen ñana

Fâlo, an ka duw danbe, matarafafenba tun ye bulonw de ye, nò ye du don-dabon nà bôdabon ye. Dutigi ladiri tun bâ ka tilelatemé-deben da bulon o de kono ka duuden kelen kelen bëe ka donkabé sidon. Kabi bulonko dabilara an bara yan, du danbe lakarila.

Alimami Abubakari Kulibali
Ka bë Lafiyabugu kin na
Bamako

"Kalan be meggô son hakili la, nka kumafoni be meggô bë kunpan na" Yére Ulen Sidibe

Mali kiiribonba bë namineni lahala kan

Hamidu Konate

Taratadon, san 2012 zuwenkalo tile 5, Maliden faso kanunciw bëe wasara nà mëenni ye arjosiraw fe ko Mali faso tögöla kiiribonba ye lajiniseben ke ka

nësin murutitigilamëgëw ma, olu minnu ka wale jugu kunce kera Mali waatila jamakuntigi Jënkunda Trawele kasaarali kan san 2012 marisikalo tile 21. Ko jugu te bë dugu la gansan. Dijë këno, ni ladiriya te kofo bagajëgënma jamana si këno, an kà dën fana ko ko jugu tigilamëgë jangibaliya jamana si te kë hörön jamana ye. O de kanma an bë wasa ni Mali kiiribonba ka kiiribolodasében in ye, hali nàn bän sigi ka ko kuncecogo makònón. A bë taa jëe nà te taa jëe. O fana kewale kun kan ladriyako ye !

Hamidu Konate

Nin kërd son in kalo la

San 1962 zuluyekalo de la, parti politiki « US-RDA » ka laje kerenkerennen senfe, biro-politiki yà sementiya ko depite muso Awa Keyita sen donna depitebulon biro labaara jamaikulu la. O yà ke Mali depitemuso lakodonnen fôlôye.

Hakilisenekane

« Ala n sutara ! » O kà soro i yëre ye danbe don i ka ko ketaw ni ko fétaw la. Ni tasuma tögöfoli te da jeni, tasuma min yëre ye funteni bëe kun ye, o te soro jënsen kamiwale ko ! Ala ye bëe fa ye, o de koson a bë bëe ka jumanke sira dërénpe de kan !

Tumani Yalam Sidibe

Jë 2nan

Jekabaara boko 321

zuluyekalo san 2012

kënjoloko

Kà soro n denmisenma don Bamakékaw tun hù fo ko : « Këno-sogonin jolokise ye waritigiyà ladiriya sababu ye.

Kà to i jufa këno, I jufa warilankolon te to ! » O kuma tun ye n kun mindere.

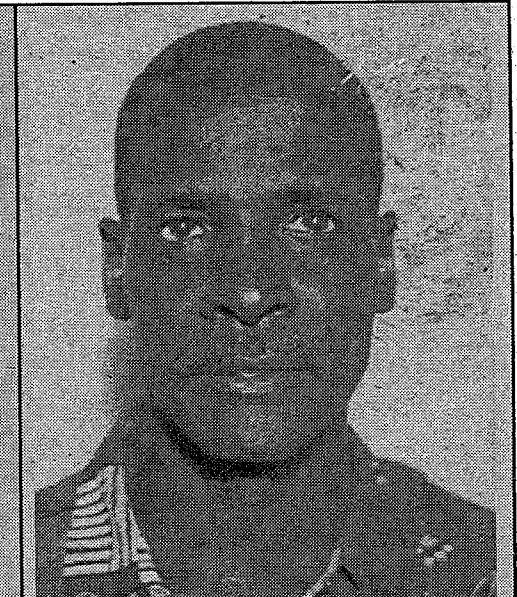
O de kanma N taayëro bëe tun ye Bamaké waraba-filesò ye.

O yere de labanna Ka ne kë Bamaké negesira gaariba

Donitala dugulen dë ye. Jaa

Hali ni kënjolo te wari ye, A danaya bë wariko Banban a tabaga dusu la. O bëe ye wari ye Barisa a be yere-ta-soro-wari Jini dusu banba mëgë këno.

Tumani Yalam Sidibe

Mali senekekaw ka lafasa jekulu kura sigira sen kan

Kabi san 2012 feburuyekalo tile 25, Mali senekekaw ka lafasa jekulu kura sigira sen kan Kucala nō bē wele ko : « Mali senekekaw lafasa jekulu/Dugu-kolo-Baaara-Danbe » (SYPAM-TTD). O jekulu ka ladala nōgonye kera. O nōgonye senfe, SYPAM-TTD njemaa ye kunnafonidilaw bisimila san 2012 zuwenkalo tile 18 walasa ka senekekaw lafasa jekulu kura in sigisenkan kun fo u ye.

« Ka seneke dugukolo sōrōli nōgoya senekekaw ma ; ka sene nafafenw sōrōli nōgoya u ma a waati la ani da nōgōn na ; ka baarakelaw yiriwaleffew tige sene kadara kōnō ; ka seneko kun kan juru sōrōli nōgoya senekekaw ye ani tōna dabin lahala kōnō, k'u nata a nōfē ; ka demedon kuntaala jan ke senekekaw ye ». Olu ye Mali senekekaw lafasa jekulu kura in ka lajini kolo girin dōw ye, a ye minnu lahala wulikajō taqbolo sabati a ka laje fōlē senfe san 2012 zuwenkalo tile 17. Nōgonye in senfe, senekekaw lafasa jekulu kura in maajemaa 36, minnu bōra Mali mara bēs kōnō, olu y'u ka laje ke walasa ka jekulu in tōden sariyaseben laben, ani kā ka san baara ketaw bolodaseben waleya.

O senfe, njemaa jekuluba sigira sen kan mōgō wolonwula bē min kōnō. Kolossi jekulu dō fana sigira sen kan min

fana mōgō hake ye wolonwula (7) ye. Abudulayi Jara, nō ye SYPAM-TTD njemaa ye, o yā jira ko jekulu in njemaa y'u feta lahala di Mali ke nekafekelle kan. A ka fo la, an ka jamana bē ka fintine jugu lahala min lakodōn bi, o bē ka senekekaw joore kosebe. A ko ko dimi ju-guw ni sigida kōnōmōgōw ka diyagoya sigiyorēbila min bē sen na bi ka taa jamana kōnō ani jamana werew kōnō, kō ye dankari lahala bē an ka jamana kōnō. Kō ye an ka jamana kōnō seneko nagasili wale jugu ye ani sene sōrōw lagosili. A ko ko : « Mali senekekaw ka lafasa jekulu SYPAM-TTD bā jini Mali gōferenama fe a ka ko dalabenwale bēs ke walasa ka Mali musow ni Mali cew bē lakana ». A kelen kā ka kuma kunce nin cogo la, a ye kuma di Seyidu Trawele ma, nō ye Kucala senekekaw ye, nāle fana ye SYPAM-TTD njemaa dan kan ye. O ye geleyaw kofo jekulu in ye geleya minnu sōrō a sigisenkan siratēgē la, nka ni komite 600 ni kō bā tōgō la bi Mali kōnō. Daramani Mariko, nō ye senekekaw ye ka bō Kati kafo kōnō, nāle de fana ye SYPAM-TTD kojenabō jekulu njemaa ye, o yā jira k'u ka jekulu in sigira sen kan dugukolo ni baara ani danbe de kanma. « An bē seneke-dugukolo nōfē Mali senekekaw ye walasa ka

sene sōrō sabati ani ka Malidenw danbe sinsin, kerenkerennenya la an ka jamana kōnō senekekaw minnu tōrē la tuma bē ». Ale kōfē, Burulayi Berite, nō ye Kajoloka bōnsōn ye, nāle de fana ye SYPAM-TTD kunnafonidila ye, o kuman Mali senekekaw ka geleya sōrōtaw kan. Ale ka fo la, kā tā Kayi ka se Kidali, o yōrē te Mali kōnō senekekaw lajabalen ts yōrē min ani k'u ka dugukolo karaba bōsi u la. A ko ko : « San 2012 kōnō, Mali senekekaw banbannen bē dabani kurunnin ciké de kan hali bi walasa k'u ka denbayaw labalo. Ka dā minenntanya kan, u te se belen k'u jōyōrō fa a njemaa senekekaw sōrō la ».

Mali senekekaw musomaw tōgō la, Awa Kulibali, nō ye senekekaw ye ka bō Jūnō, o ye kuma ta kā jini Mali gōferenama fe a ka damakēne ke cew ni musow ce sene taabolo la Mali kōnō. A ko ko : « senekekaw musomaw jōda ka bon haali dunkafa sabati lahala la Mali kōnō, nka u mako bē kōrōkēdon na walasa kā senekekaw ka dugukolo sōrō ani baarakeminew ».

Asani Kone (kalase don) ka bō
« Le Republicain » bōko 4410 kōnō,
min bayelemana bamanankan na
Tumani Yalam Sidibe fe

Jabanin bana kelēlifeere bolodaseben takun OPIB kōnō

Baginda malosene fala bē sigida kōnō, malo ka jabanin bana basigilen don yōrē min kosebe ka da waatiw cogoyaw kan min bē sira di fenjenamananinw sabatili ma ani samijēfe malo danma seneeni.

Kabi san 1999 jabanin bana yiriwaru kosebe OPIB sigida kōnō. O kera sababu ye ka sōrō hake jigin fo ka se 60 % hake nōgōn ma. San 2010 de kera jabanin bana ka tijeniba san ye san 1999 kōfē malo sōrō nagasili siratēgē la. Jabanin bana kelēsira caman minena fura kunda ani dugukolo laben kunda, minnu si mā to sōrō nagasi hake ka jigin

bērēben kadara kōnō, nō ye 10 ka se 15 % ma.

Ka da o kelēsiliw kan, hakili-jagabō jekulu dō sigira sen kan walasa ka taaboloseben dō dilan min bā to fenjenamananinw kelēli bē kā njemaa, k'u jōda dēgōya kosebe malo sōrōko kan OPIB kōnō.

A : fenjenamananinw dōnnisra telin

1 - A farikolo cogoya

Ale kofōko fōlō kera Sudan de Joyise fe san 1994 la. A Afriki ta siya, nō ye Orusewoliya Oriziwora ye, o bisigira waati jan ka kē Azi ta siya bōnsōn ye, nō ye Orusewoliya Orizaye ye. San 1982 de la Harisi

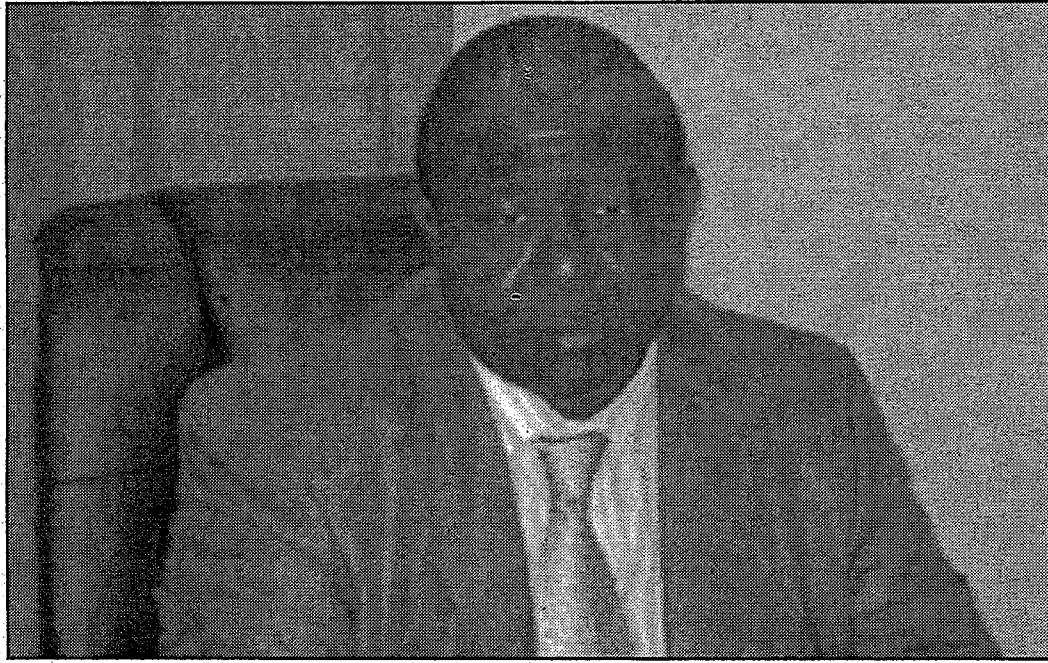
ni Gajē yā jira ko fenjenamananinw Afriki ta siya yā danmata ye dago-yēre la, awa kā ye Afriki sahelife jamanaw ka fen sidōnnen kōrō ye, i nā fo Mali, a yō min kōnō malo sōrō nagasikoba ye.

Fenjenamananin in musoma bē se ka fan da hake 100 fo ka se hake 200 ma. O fan kelen kelen walima a kulu saba fo duuru bē se ka sōrō malokala baju la, buluw furance la walima ji sirafe. Jabanin bana in sundon waati kuntaala bā ta tile 2 ka se tile 5 ma.

A to be jen 4 kan

ne 3 nan tə

Malo ka jabanin bana ye taabo-

Seyidu B. Ture OPIB neimaaba Baginda.

lo bana ye min be san 7 fo san 8 sərə. O taabolo bana kelen o kelen waati be tile 25 fo tile 30 sərə. A be taabolo bana naani de kofə sanni malokan ce.

2 - Ko minnu be fenjenamaninw bugun teliya

- * Sanjiba fardlen fi jefejiba kan ;
- * Jatigida senefenw sinsinni (senefen tigelewn buruburuw ; se-ginkafalenw ; yerema wulitaw) ;
- * Jabanin bana be se ka sabati ti-lema fe dingeba mayərəw la (iziomew), doriza longisitaminata, kà laben basigi telin kanma.
- * Nəgəba basiqiyərə.

3 - Tijeniw : kuru sigiyərə jan labenni, min be wele ko « jabafura », ye kasaarabana in sigisenkan dənfən do ye. Ka fara o kan, jabanin bana be kerefəbulubə waleya malobulu yere dafə waati jan kənə. A be feereta sennasumaya. A be tonsuntayərəw dəgəya ani ka kise 1000 gi-rinya jigin.

A be sərə fana jigin (FAO ka 2007 lase).

Malo turulenw be to turuwaati sawura la, kerefə malokalaw fana be yen (tile 20 fo 40) bəkaturu kəfə.

O malosunw de ka lasərəli ka telin tijenifenw fe.

gasi de ye (ADRAO 2000).

San 1999 la, tijenifenw cayali ye sərə nagasi ke fo ka se 55 % ma Ba-ginda (Hamadun ni al..., 2000)

Foro turulen ni suguya lasərəlen ye jabanin bana fe, o be se ka na ni foro sərə bee tijen iye.

B - Nəjininiw lahala

- Afriki kəori jabanin bana lasərə fenjenamaninw dacogo n'u galabu doncogo (Dakuwo ni al ka seben, san 1988 ; Hamadun 1996.b).
- Jiriw labaara taabolo minenw. Jiri minnu be sərə kungojiri kadara kənə, olu minnu be sərə Afriki ni Azi. O nəjinini ma se ka tijenikefen in siladən a nəma fölə.
- Dafə siya maasibantanw kelefən w bee fara nəgənkan nafa yera a nəma jabanin bana in keleli la.

C-Kelelifeere taseben

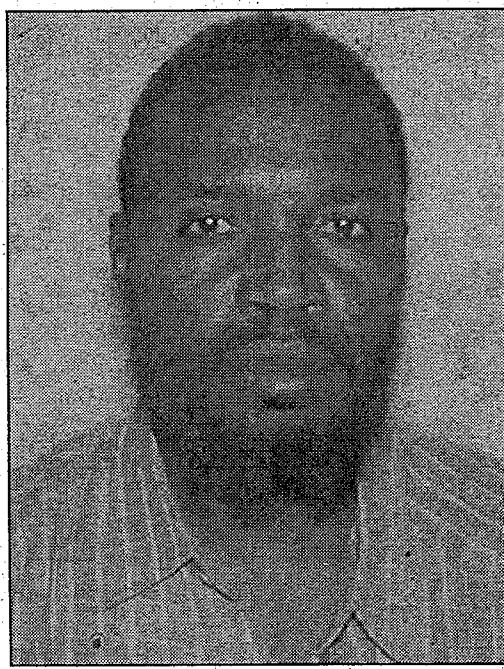
Kekunba : ka deme don malo sərə lakanani taabolo ma ni jabanin bana berebenni ye.

Kun kerenkerennen : ka nəgəyaba don malo sərə ka nagasi la minnu be sərə jabanin bana kadara kənə. (A tə be bəko nataw kənə).

**Nin ye OPIB ka seben
kənəko ye malo ka jabanin
banda keleli kan an be taa ni min ye
bəko nataw kənə
Tumani Yalam Sidibe**

i n'a fo senefen təw bee, malo fana ka kasaara banaw be yen.

Malidenw ka peresidan bugɔ taabolo bɛ di ?

Adama Konate

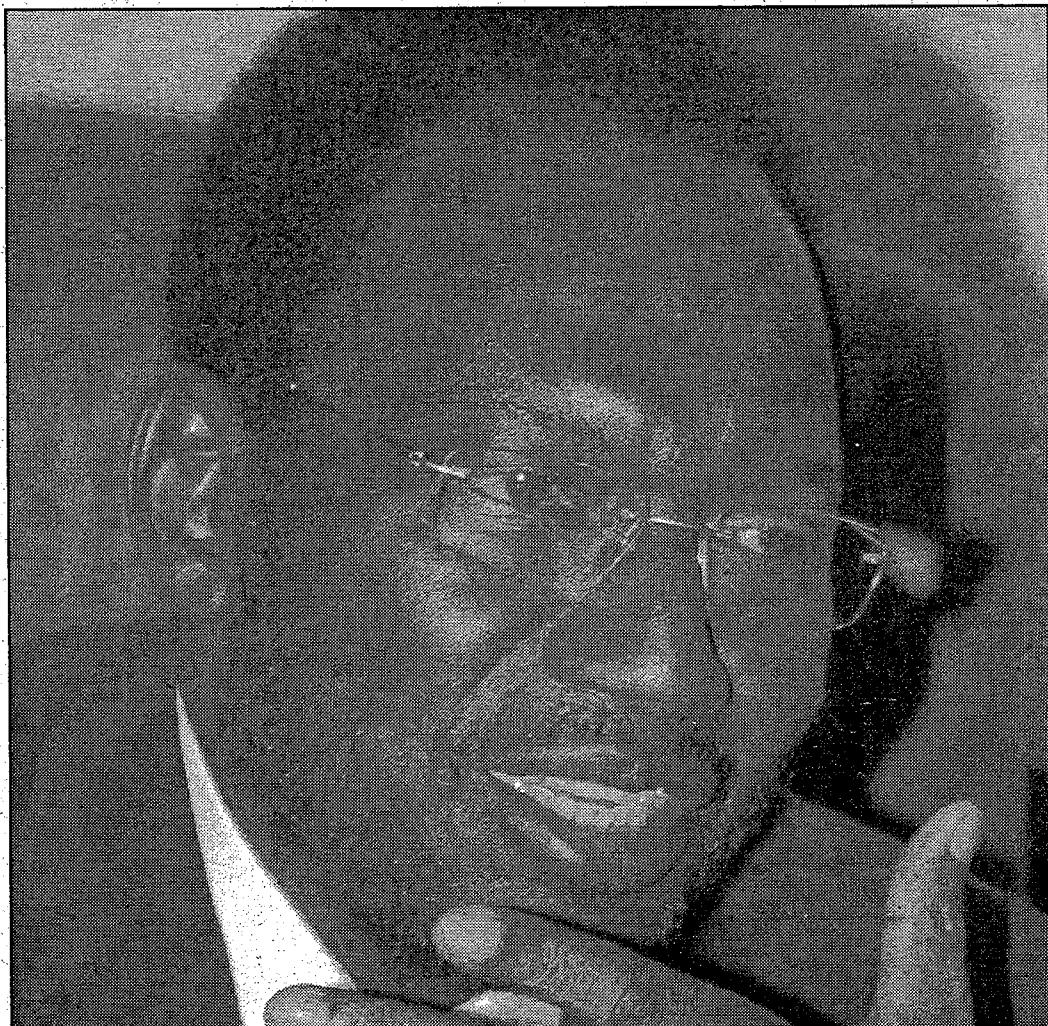
Aa ! San 2012 mɛkalo tile 21, nténendon », kasaara makari ye diŋe labɔ dère ! O don, ko kera Mali kɔnɔ yan min be jemufanga lagosi haali. A kera ko ye hali Maliden yerewalo si tun tɛ sigo min na sanko ka miiri a la ! Nténendon, san 2012 mɛkalo tile 21, fasoden juguw de wulira, ka yelen Kuluba ka taa dankari Mali waati latɛmɛ peresidan na Mali peresidan sigida lakana sɔrɔdasiw nà garadiw nekɔrɔ, ka sɔrɔ k'ù kɔsegin ka taa, ta ma menen u nɔ fe sanko sisi ka bɔ ! A mennen an fe ko wale jugu tigilamɔgɔw sera ka yelen Kuluba, ka taa dankari peresidan Jɔnkunda Trawele la, ne girinna ka yelen Kuluba, ka n kun da peresidan sigida kan. Sira fe, n yà kɔlɔsi ko lakanaminɛnko ma ke kasaara in ne sɔrɔ sababu ye barisa pale donda sira kan kɛledaga mobili (BRDM) kelen tun jo-lé bɛ ka fara kɛlemarafa jugu da caman naani kan. Sɔrɔdasiw

tun fana ka ca haali. O nà ta bɛɛ, mɔgɔ jugu bololankolonw sera ka taa dan peresidan sigida bonw kɔnɔ, ka taa dankari cɛkoraba Jɔnkunda Trawele la, a bangesi san 70. Jɔn bɛ se kà fa ko bɛnkan jugu ma ke ko in kɔrɔ ? Ne selen donda la, n kelen ka jininkali ke ko : « mun ye peresidan Jɔnkunda Trawele sɔrɔ ? » Kene kan denmissɛn dɔ ye n jaabi ko : A gosira kà faga ! O yɛrɔ kene-kan-sɔrɔ-dasi dɔ girinna ka kuma ta ko : « Peresidan Jɔnkunda Trawele ma sa. A kɔni sɛbekɔrɔ joginna ».

O waati de la ne donna ka taa minisiri ne'maa Seki Modibo Jara sɔrɔ peresidan Jɔnkunda

Trawele dafɛ. O waati la, peresidan yecogo yɛrɛ tun bà jira ko a te bolo juman kan. Nin ko in ka kan ka nejini kosebe dère. Maa juguw ka se ka wuli lakanabagaw nekɔrɔ, ka taa dankari jamānakuntigi la, ko bɔ jukɔrɔ de ! Tile danmandɔ kasaara in kelen kɔ, ni minisiri ne'maa Seki Modibo Jara yɛrɛ yà kan bɔ arajo ni televison nà, kà lahidu ta Malidenw ye ko wale bɛɛ bɛna sigi sen kan ka walejugu in kebagaw jini k'ù dɔn ani ka kiiri boli u kan, a kà don ko Malidenw bɛɛ ne jɔlen bà la dère !

Adama Konate « ADEMA »
« tɔnden dɔ ka bɔ Bakasi
Mɔti mara la Mali kɔnɔ

Jɔnkunda Trawele, Mali waati latɛmɛ peresidan dasilen fasoden juguw fe.

Ka bo « FAO » yoro

N'an m'a ko kunben, ntɔnw kun b'an kan de !

Nin ye kunnafoni gelen ye min fɔ man di. Ni ko o ko dun ma ban ke ma, o te ban fɔ ma de ! Kà mine RFI ka taratadon lase la, san 2012 zùwènkalo tile 5, dijé baloko sabati jènjinitɔnba « FAO » yà jira ko jinan san gelya bëna bonya Afrika tilebinyanfan jamanaw kònò ka da ko fila kan : fòlò, o ye fitine juguw ye minnu bâ ka jamana caman kònò sisán jè dɔ ma walima jè were ma. Filan, o ye tɔnko taabolo ye minnu kun bëna ke senefenw kan, ka dà kan u lakodɔnnen don yorɔ dɔw la ka ban. An dun bë samijé tigitigi waati kalo kunba dɔ de la sisán. Ni senekelaw seko te gelya kofɔ-

len fila ninnu na, u se kònì b'u yerew ka forokenew minecogo juman na an'u ka senefenw lakanani walasa k'u ke sanji juman kɔrɔ ko sabatifénw ye.

Cikèla dusuma de bë wele ko « faso kékolo ». nɔntε, a min ta ye san kuuru fuguri-bɔdaba-da la ye, o ko te fɔ hali du jokènɛ kan sanko faso jokènɛ. Ayi dère, ne kan te tungataasira jèjini miiri kuntaala jan kebaga ma foro kònò. Ale min kò a yere kònò ko : « Fen min ma sɔrɔ foro kònò, o bë sabati tungataa nafa kan ».

Bëe k'i ka keta kékoo juman ke. Nò kera dijé bë diya !

Tumani Yalam Sidibe

Jè 6nan

Jekabaara boko 321

U ko...

Adamaden nà ka yaada bëe, nà y'i sigi k'i miiri walima k'i da k'i miiri a yere don dë kolo jalan dalen na selado (kaburu) kònò, a ba tige a yere la kà dɔn kà nà ka dijenatigé lahala bëe, a te dɔwera ye don dë fen fusafu kò !

Moris Zedan Mayiga
Majanbugu kin
Bamako

Dijé kònò, bëe n'i ka baara kuntilenna don, hali ni bëe tsɔn bëe ka baara nafa nɔndibalali ma sigida kònò. Ka sɔrɔ jamanakuntigi tɔgɔ bë bëe da, dugu yorɔ furanmamasa fana bë kene nege don jama na. Nin-nu bëe ka jɔdafa de bë jamana hɔrɔnya mara ni kene ya ani adamadenya kékoo juman kònò.

Denisi Mensa Kulibali
ka bɔ Kolokani

Ni buru bɔra, filetigi bâ ta bila kun ! Dijé kònò, ko da jɔgɔnma bëe n'u sankɔrətada an'u dugumadako don.

Fuseyini Jara
Arajo Kledu komajagala dà

Nin ye ne fa ta ye ; nin ye ne ba ta ye, yere ta de kafisa ka dà kan ni sayà ma wali ta dankari, dësse bâ dankari walima maaya waatiko yalemabolo yere !

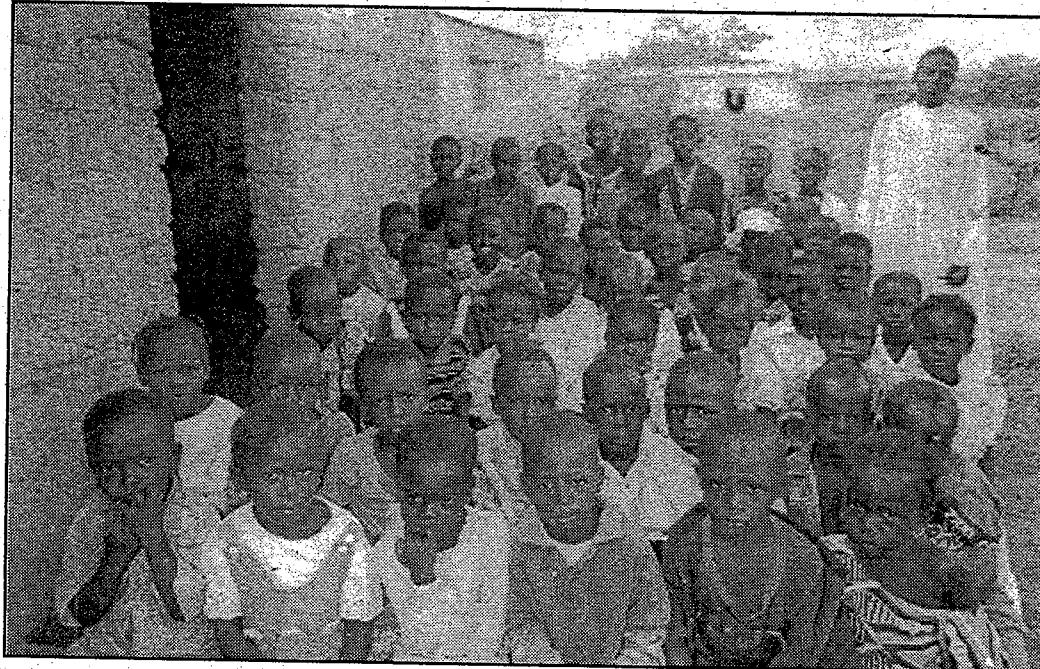
Mama Koyita
Mali jelimuso denmisén dà

zuluyekalo san 2012

Zuwenkalo tile 12, denmisénw ka diyagoya baara kondonba dijé kono

Ka bi 1995 san na, dijé jamanaw ka jetónba « ONU » bolofara min sigilen don denmisénw josiraw la-

feerefénminentigiw i nà fó ji suma feerelaw fo ka se fen misen eereta werew mā. Min ye nin ko in bée la

Denmisén ye farikolo fegenmantigi de ye, min ni ladonko juman ka kan

kanani kanma, nò ye « UNICEF » ye, o ye san o san zuwenkalo tile 12 latige ka ke denmisénw ka diyagoya baara kondon ye dijé jamana yere-manhörönyelen bée kono. Jinan ta benna tarata ma. O donba de si-ratege la Mali kénéyako minisiri ye don in jansa jemukan lase arajo ni televisonsiraw fe, ka Malidenw laddoniya denmisénw ka diyagoya baara lahala la Mali kono yan. A ko ko denmisén mogg milijon saba ni kó de bée diyagoya bolodon baara la Mali kono. Ko be tali ke fólo denmisénw ka nbéda-kan-yeremabila la, o min b'u bila yerefeere sira kan ani ka jogo jugu don a caman fana ka dijenatige tåabolo la. Fen min ye wula-kononaw ye, denmisénw ka diyagoya bolodon baara la fanba bée tali k'u ka daba-ta-joona la forow kono.

Dugubaw kono, yeremabila tali-bidenninw bée fan bée ani denmisén

baasi gelen dōwére fana ye, denmisén kofolen ninnu fanba te balo lakika soro tuma bee a. nema, kó sababu k'u bangebagaw ka dëse ye walima u jatigi baaratigiw ka majumakontanya ka nesin u ma.

Nan dun ye jatemine ke, an bée taa soro ko denmisénw nan bée ka kan adamadenya josiraw la dëre ! Bée bée waso ni dentigya de y'i ka dijenatige la, o min b'i bolo bo i ka maakorébaya waati la, ka soro k'i siya sinsin i yere ka saya kofe. O de koson bée ka wasa dugawukan ye nin de ye ka nesin i yere ma : « Ala ka n den ke n sudonbaga ye, kó meen n kó ka n ka dijésosigi yeelen to n kó dijé kono. Ala kana n ke den sudonbaga ye ! » Fen min bée nin cogo la sa, cogodi an bée se kó ka dijenatige ju sigi gelya kan min b'a nagasi hakili ni farikolo la ka soro a ma dijésosigi sebë mine fólo ?

Tumani Yalam Sidibe

Nin kera san in kalo in na (2)

San 2010 zuwenkalo tile 11, Libikaw ni Tinizikaw ani eziptikaw ka jama-je-ka-wulikajé selen kó u ka jamana peresidanw la, Sirikaw fana ye wulikajé damine u ka peresidan Basari Eli Asadi juguya la. Kow taabolo dun te kelen ye fan bée dëre ! Jinan, jama mogg wulikajé baga nin kene karabalen peresidan Basari Eli Asadi nà ka soro dasiw fe, o hake be mogg 5 000 késagon ka soro peresidan Basari Eli Asadi ka fanga b'a nò na ka dà kan jigiya jamabaw b'a la, Irisiw ni Sinwaw.

Tumani Yalam Sidibe

Sangalaciw

Kardmoggoba Abuduli Karimu Trawele, ko Jopu », min ye Jamana baarada sigisenkan jama-kulu mogobu dëye, o faaturo jumadon, san 2012 zuwenkalo tile 15. A janajaw bée kera karidon, san 2012 zuwenkalo tile 17, kú sudon ke Sabalibugu seledo la, Bamako.

Ala ka hine a la

Fatumata So, nò ye Jamana baarada baarakela Adubuli Majidi Camu momuso ye, o faaturo karidon, san 2012 zuwenkalo tile 17, kó si to san 88 na, Darawela-Bolibana kin na Bamako. A janajaw keri intenedon, san 2012 zuwenkalo tile 18 Darawela-Bolibana kin na, Imasi dafe.

A su donna Hamudaloyi kaburudo kono.

Ala ka hine a la

Ka bɔ Cagadugu Faraba

Hadamadenya taabolo (Musow jɔyɔrɔ dugu ni kabilia ani jamana bənbaliya la)

An kə muso jɔyɔrɔ ka bon du dugu ani jamana ka jetaabaaraw la.

Nka o ye muso tilennenw ko ye de ! minnu mujuunen don.

Nəntə ni i ye du caman bənbaliya bɔ musow la, a bənbaliya bə ban pewu.

Bawo musow de bə sira juman nà juguman don u den kərɔ. O bə cogo min na, a ce fana ta bə ten. Fonni cə min kera hakilijumantigi ye, bari ale de bə cə lamuruti ka bɔ a

baden tɔw cə la. I ko u te jəgon dən.

Kabilaw ka bənbaliya caman fana da bə musow la. Sabu u b'u cəw n'u denw lasu jəgon kama, n'olu ma miiri ka sabali, o bə na ni kabilaw ka bənbaliya ye.

Hali n'i ye musojekulu caman kələsi, u ka lajew kə ka gəle, ni mankan ma bɔ a la ne ma nin de faamuya.

Yala nin bənbaliya ninnu sababu ye mun ye ? A ye n kunnafoni.

Bee ko « an ka bən-an ka bən » o bən bə se ka sabati cogo di ni musow ma bən, i ko cew bə jəgən gasi sigi cogo min na, ni musow

séra kō ke...

I bə bən sabalilen ye an ka duw ni an ka kabilaw nān ka dugu bee kənə. Nō kera o ye ben sinsinnen ye Mali kənə. Nō kera an bə here min jinina Ala bō dō nəgəya an ye.

O tuma, ne bā jini n balakaw fe, an ka je ka bənbaliya kele. I nā fō an bə ka je ka kunfinya kele cogo min na. O dun te se ka sabati ni musow mu bolo di jəgon ma. K'u cew n'u denw jəni, k'u bila bən sira kan.

Nin kunnafoni ninnu bəra Mori Musa Dumbiya yərə kā ci Jekabara ma, u kā bɔ, Jekabara bəko dō kənə.

**Mori Musa Dunbiya Karamago
don Cagadugu Faraba
(Uta aliyansi la)**

« Kurudasizi » (wale jugubaw) kiiribulon, Bamako : Kucala Umu Balo ye san 20 kasos ta

Umu Balo jangira « Kurudasizi » fe, taratodon, san 2012 zuwenkalo tile 5, san 20 kasos kama. O kera ka dà kan a ye a sinamuso Nana Kulibali dasi ni bere ye kələnda kan, kō faga, ka sərə kō su lafili kələn kənə.

Umu Balo nà jənəgən jugu Baba Jawara de tun ye kiirkene maa kii ritaw ye. Nka, Umu Balo kelen de tun bə kene kan, kā masərə Baba Jawara, ko : Jara, o tun ye dan kə ! Umu Balo yé ko nin kə, o file nin ye : san 2012 mekalo tile 28, sogomada joona waatiw la, a ye kulekan bɔ ka siginəgənw wele, k'u ka na, ko a sinamuso Nana Kulibali min kənəma selen don, kō talonna kələnda kan, ka bin kələn kənə. Kāle yō fō de ka dà kan a yā ka sabaraw nà ka ji ta so ye kələn da la. Baba Jawara, min bə wele ko Jara, o kelen ka welekan in men, o bolila ka na. Baba Jawara de ye muso fila ninnu bee furuke ye. Ale yere ye da kələsila de ye « Karenbe » dəgətərəso la Kuca-

la. A tun sira yen. A nalen a ka so sogoma, a girinna ka don. A taalen a jefli kələn kənəna kan, a ye fen girin dō kələsi ji kan. A nà bənkə sərəla ka taa sigida lakanā cakeda məgəw ladənniya. Olu nāna. U sellen kələnda la, Baba Jawara, nà bə wele ko Jara, yere yā fō kāle yere de bə jigin kələn kənə kā muso Nana Kulibali su labo. Fure donnən kə kasange la kā laben kaburudo (sélédo) lase kanma, muso faatulen fa Adama Kulibali nà denkə fələ Zumana Kulibali sera kene kan. U yā lajini ka Nana Kulibali fure laje kene kan. Nka Umu Balo fa Suleymani Balo nà terike Bekayi Diko ma sən o ma.

U ko ko Nana Kulibali fa nà terike ka dan u jəngirili danma ma fure kasangelen kərɔ. Ka da o banni kan u ka fota ma, fure balimake Zumana Kulibali ko ale bə taa tiri binali məgəw ladənniya a ko la. A taara yen.

A yā ka siga jira kiiritiglaw la a

balimamuso sakun fəlen na a ye. Kiiritigela ye ségesageli jekulu wəre wuli, o min jəmaaya tun bə Kucala dəgətərəsoba bolo. O jekulu ka ségesageli yā jira ko berelagos jugu de kera Nana Kulibali ka saya sababu ye, ka sərə ka a su keru kələn kənə. A weleken polisiw fe, Umu Balo y'i jō a ka kewale jugu la, hali nà ko kəfē kō wale-jugu-ke lakodən bəra ale da ka da polisiw ka tərəko jugu kan ka jəsin ale ma u ka nininkaliw senfe.

Kiiribulon yā latige ko Umu Balo ni Suleymani Balo ani Bekayi Diko sen bə wale jugu in na haali. Jangida ma sərə Baba Jawara, ko Jara la. O bilara. Suleymani Balo ni Bekayi Diko tun te kene kan. Olu jangira u si kasos la. Umu Balo tun bə kiiri kene kan. Ale bilara san 20 kasos la.

**Nin ye Sidiki Dunbiya ka lase
jenatəmənnən ye ka bɔ
« Les Echos » bəko 3884 kənə
Bayelemabaga Tuya Sidi**

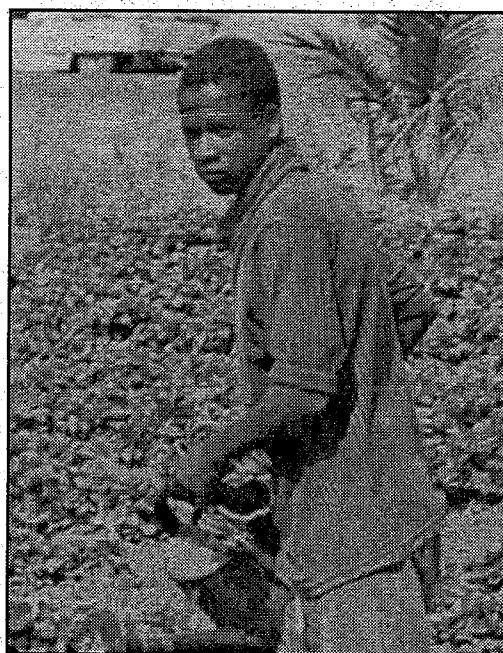
Nancelakaw bë foro kōnō dëre

Nancela ye Masigi kubeda dugu də ye. Kilometere 37 de bā ni Masi-gi ce. Doyila kafodugu fana don. Kilometere 110 de bā ni yen ce.

Forolaben baaraw kera sen na kosebe Nancebugu fo ka se bataki in səbendon ma an fe, nō ye san 2012 zuwenkalo tile 11 ye.

O forolaben baaraw taabolo kada kōnō, cikela dəw ye danni fəlōw ke ka ban. O bā jira ko danniw bə sen na Naneela fan bəe. Nka, fo ka se an ka səben in waleya waati ma, cikela dəw fana tun bə dannifénw nejinini na. Bəe kunu tuma y'i ka sogomada ye.

Nancela sigibagaw ye bamanaw de ye. U ka misiw ye baa-rakemisiw de ye ka caya. Nka fen min ye baw, sagaw, sew ni kamiw ye, Nancelakaw səbe donneñ bōlu

Cike sankorjota dusu be Nancelakaw kōnō haali.

fana marali ma haali. O de kanma kamifanko waati la, yenkaw ka yere musaka nafolo caman bə bo-

loda kamifan sōngō kan. Məgə bə se kā fə yere ko kamifan ye Doyila kafo duguw bəe ka jə nafasorofen ye. Fana dugu ye o sabati misali jənjən ye. Kamifanko waati la, muso jula caman ka famifanfeere ju bə Fana dəgəfiye la.

Nancela ye cəsiri dugu ye

Kabi lawale la dunkafa ka sabati du kōnō dudenw bəe kanma, o de ye Nancela dutigi bəe ka lajini ye, ka dā kan, u yerew ka fə la, « n'i yā mən dudenw ka basigi dutigi kərə, ka sən a ye, ani ka waso nā ka dugitiya ye, o bā sərə o de selen b'u bəe kərə dunkafa siratge la, nəntə fa bonya dusu tə kōnō lankolon na waati si dère ! »

**Seyidu Dunbiya
Nancelaka don
min ye Jamana baarada
baarakela ye Bamako**

Mali : Faso kelen jamana filako wa ?

Mali kənekafekeleko in kun kan, məgə bə se kā fə ko : də kera sa dère ! Kabi san 1963, sərədasikəbaw tile la i ko Dibi Silasi Jara, fo ka na se kənekafemaraw bəe waatinin senbali ma Maliko la bi, a ko kelen bə boli ye Malidenw kun kərə, məgə si ma se ka sənkan jənjən sərə min na. O de koson, san 2012 marisikalo tile 22, sərədasiw kelen k'ū kun don Amadu Tumani Ture fanga kərə kā səbekərə dasi duguma, ka sərə k'ū ka kewale kun fə jama ye nin cogo in na : « *Dankari səbekərə kera Mali kənekafemaraw la. O de kanma anw CNRDRE fasokanu sərədasiw y'an jo an jeyərə la wala ka sira sərə ka taa kənekafeməgə banbaganciw daga bə Mali jamana da la !* » Aa ! Nin don in, ne kelen ka kapiteni Amadu Aya Sano-

go nā ka cedenw ka jeyərə fa see-reyakan in mən : Konarekə ; Kulibalikə..., n wasara haali, ka masərə n ko n yere kōnō ko : « dankari jugu waati sera sa kənekafeməgə jugu ninnu na, ka Mali jamana ka faso kelenya danbe to a kan ! » Jaa ! Ne tun solila wasa miiri fe ka sərə n ma furancé jan boli a la ! Kunjəgən kelen dərənpe CNRDRE sərədasiw ka wasa kəfə, ko kera kənekafeleko la min jəgən ma deli ka kə abada, kabi san 1963. O te dəwərə ye kənekafemaraw minəni kə kelen kelen bənbagaciw fe fo ka teme Duwanzan kafokene kan, Məti mara kōnō. O ye Mali jamana kə fan fila tigiyako ye. A kene fanba, kā ta Kidali ; Gawo fo Duwanzan, kō to banbaganciw ka bolo kan ; a fan dənin, kā ta Məti mara to la, ka taa a kunce

Kayi ; Segu ni Sikaso maraw la Bamako ka setigiya kōnō, kō to Mali jamana tigiya bolo kan. Aa ! Siyərə ni dimi jugu dère Mali fasokanunci lakikaw bolo !

Kamanaganko fana kene warala
Bi, ka sərə Mali tilalen bə jamana fila bolo kan nin cogo in na, politikiməgəw fana b'u sen kan Mali maraliko nejini kadara kōnō. Despitebulon nejmaa kurako ; kalata nataw labəncogo... Kō dabalibanko to sen na tan Bamako yan, kənekafe banbaganciw fana bə jəgən furu fara la ka ben tənjekulu hakilinata kolonw taabolo ma. MNLA tənjekulu məgəw ko kōlu ka lajini ye jamana kura de waleyali ye, nō ye Azawadi jamana ye, ka sərə An-

A tə bə ne 10nan kan

je 9 nan to

saridini dungew ko kolu ka wulili kun bee ye diine (silameya) de sankorota demeko ye.

Nin bee be ka ke ka soro « CEDEAO » jamana kafotonba be kumamugu gansan na, ka soro wale ta senkoro. Kabi san 2012 mariskalo tile 22, CEDEAO ka feta folo kera kale ka sorodasikew labennen don ka jigin Mali kono, ka na furancelafanga bondaw lakana, ani ka taa u kogo da banbaganciw kogo kan kejekafemaraw kono. U ko ko walasa o ka ke, Mali nemaaw wajibiyalen don folo ko lajini ke CEDEAO fe. Sisan, kabi Afriki jamanaw ka benkolatonba « UA » sisan waati peresidan Toma Boni Yali (Benen peresidan), bisimilara Faransi peresidan kura Faransuwa Holandi fe, CEDEAO donsen yelemana demedonko la ka nesin Mali ka kejekafekelte taabolo ma. An be don minna i ko sisan, ka da Faran-

dije jamanaw kafotonba « ONU » ka yamaruyadi ko.

Nka, waati o waati be teme, o bee ye kasaara jugu fije kalaman suuruwaati de ye Mali kejekafemogow kan.

Dije kono ko jugu si kelenama te

Sorodasi minnu ye Maliden cema na musoma bee jeminyoro ye Mali jamana lakananiko la, olu ka nema, kapiteni Amadu Aya Sanogo konna ka pereperelatige ko « sorodasikew de be Mali bolo, nka sorodasimin ten bolo ! » Fekanw dun bee ba sementiya bi ko kelenmen jugu suguya bee be kejekafekelte banbaganciw bolo. O be di. Keledagaminen jumantigi de be dere, nka keledaga dusutigi gansan ka mone bo kene te !

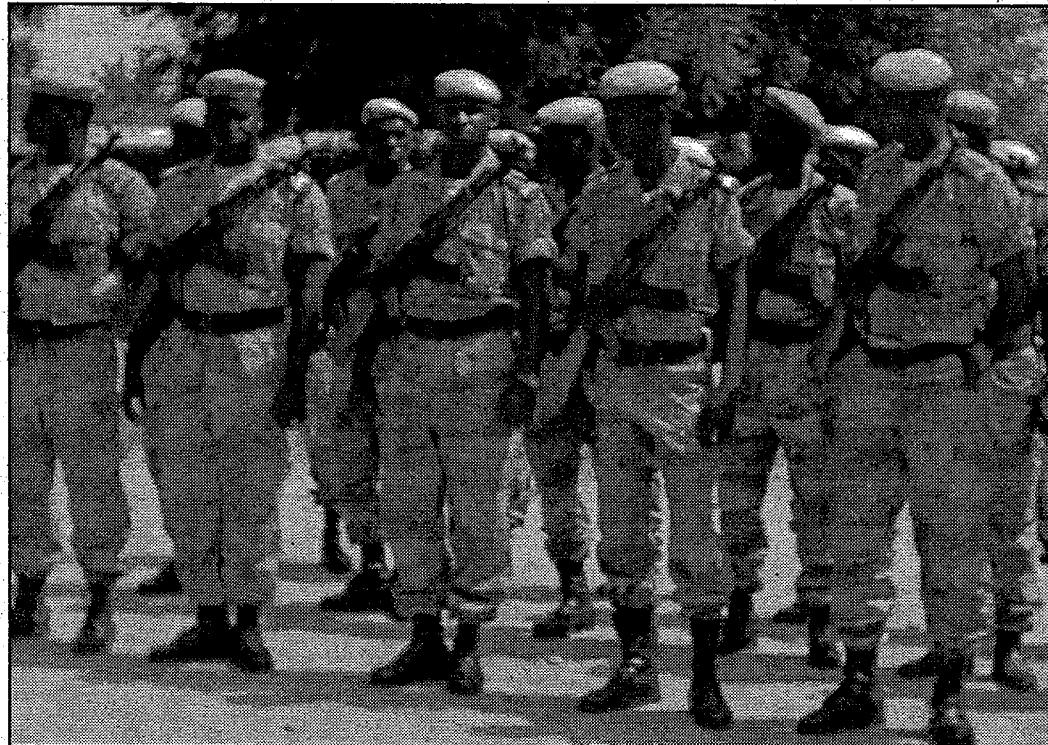
Ka soro nin ko in be sen na tan, cogodi moge be se ka Mali ka jamanaw kelenya kofe bi ? Ne ba jini yan CNRDRE sorodasi cebaw fe, ka da kan u ka jekulu be yen halibi, u ka

denw nekoro. Do kera sa dere Mali kejekafekelko in na. Mali tilalen don bi dere, hali na ka danbe ta to an ka son o ma kene kan. Bi, kejekafemusow na denissenw de be wulikajo la ka banbaganciw ka mafakisew kunben. O yu ka jigilatige ne do ma jirali ye an ka sorodasiw koro dere, o min ba jira ko : « ni Mali faso na lakanabagaw beran jigi koro, an yerew be son an yere ye ka bolo lankolo kele kunben kene lafa. An be bolo ka wasa, wali ma an be sa ka mone bolen to an na, barisa saya dugu were te yen lahaha k ! »

**Hamidu Mayiga
Gawoka do Misira kin na
Bamako**

Jaabi ka di Hamadi Mayiga ma
Hamadi Mayiga, bi Maliko tannama haami geleya be Maliden bee kan. O yere de kanma, taratodon ni arabadon, san 2012 mekalo tile 5 na tile 6, minisiri nema tun be Benen jamana kono walasa ka yen jamanakuntigi Toma Yayi Boni kumanegonya, o min ye Afriki jamanaw ka faranjengenkantenga nema ye, no ye « UA » ye. O taama kelen ya lase Lome, no ye Togo jamana faaba ye, walasa ka soro ka ye CEDEAO jamana seegin jamanakuntigi ka laje kene kan. O bee de kofe, minisiri nema Seki Modibo Jara ye nin fo kunnafoni nininaw ye : « Mali kejekafekelte fitine dugali ko nejini be sigikafé dakun de la sisani. An be saman o fe halibi. Nka, na yera ko sigikafé joda neko ta la, kelemugu be ta ka nesin banbaganciw ma, k'u kele fo keleko jugu, kan ka jamana mara karaba minenenw bo bolo la ! » Minisiri nema Seki Modibo Jara ma noga si to ko la. A ka lase ye siga be Maliden bee la. Mali jamana te tila abada !

Tumani Yalam Sidibe

An ka sorodasiw sera ka kejekafekelko bereben tuma bee, nk'a ma ban hali bi !

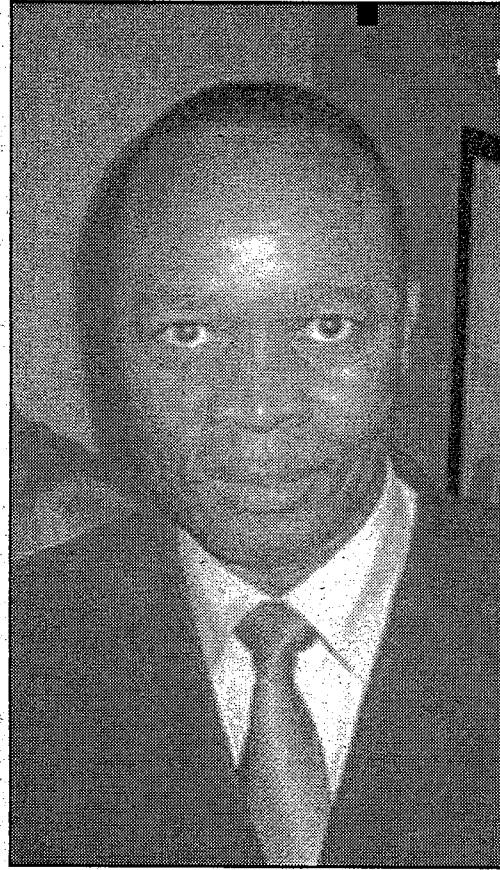
suwa Holandi ka lajini kan ka nesin Toma Yayi ma, CEDEAO sorodasikew nali Mali kono, o te se ka ke

wuli ku jo ku ka san 2012 mariskalo tile 22 lahidu bo a sirafe Mali-

Mëgɔ jumənw de nəminəni bë sen na Mali jamanakuntigi kasaara kadara kənɔ ?

San 2012 mëkalo tile 5, Mali kiiriko minisiri Maliki Kulibali kunkan bëra arajosira ni telewissensira fë ka jefoli ke mëgɔw ye wulikajé kan Mali jamana bë min waleyali sen kan ka jësin ninkadən ma mëgɔw nəfə minnu nō bë san 2012 mëkalo tile 21 kasaaraw la, kòlu dən ani k'u kiiri. Minisiri Maliki Kulibali ka fɔ la, nəminəni in bë ke jamakulu suguya saba de nəfə : fɔlɔ : mëgɔ minnu kér'a waleyali kéné kan, ka wale ke ; filanan : mëgɔ minnu seko tun bë se kà bali, n'olu y'u sigi kà waleyaté laje ; sabanan : mëgɔ minnu ka senkɔmadon kumakanko la walima wale were ko sirategë la nà ko sera ka ke.

Minisiri Maliki Kulibali ka fɔta in bë don an balimaké

*Sonbe Tera, Mali təgəlakow
nənabɔ kiiritigela.*

Adama Konate ka jemukan kadara kénɔ, o min bù pereperrelatige ni yetə seereyaw ye, ko ni bëe tun y'i jø i jøyɔrɔ la san 2012 mëkalo tile 21, maa hakilinatigi juguw tun ténə se

ka Mali waati latemé peresi dan lasoré në si ma ka dankari a la nin cogo in na tan. Minisiri Maliki Kulibali ka fɔ la halibi, Malidenw ye ko min ye tan nténendon, san 2012 mëkalo tile 21, o kéra wale juguba ye sira bëe fë. Jønkunda ye Mali jamanakuntigi lakodɔnnen de ye Mali sannayelen kiiribonba fë. Ko o ko bò kun kan, o bë Mali de kun kan. Awa cekɔraba de ye karamogɔba Jønkunda Trawele ye. A si bë san 70 de la pinan. Kabi waati bëe, Malidenw ka danbe kolo girin kéra maakɔrɔba bonya de ye. Kà ye bi ko Malidenw de sera ka wuli ka taa dankari o cekɔrɔba la, hali ni jamanakuntigya tè, o man kan, ka dà kan a bǎn ka danbesira bëe lagosi !

Tumani Yalam Sidibe

Nsiirin : Mëgɔya sindiw

Ka bi lawale la, an ka mëgɔkɔrbaw jøyɔrɔ tun ka bon haali adamadenya sindili dakun bëe la sigidaw kénɔ. O jøda tun bù ta ladikikanw ni ladiliwalew la, fo kana sejogo matarafali ma i yere la mëgɔw jekɔrɔ. O min bù bila taasi la u yere ka dijenatige taa-

bolo kan : « ni da bë kuma, jogobë wasa walima ka buruja walew kosən ». o de tun yàn ka maakɔrɔw ka sənəmə danaya wale ye ko keta bëe kerefë. O kanma ko lankolon ke tun diili don man disigidaw kénɔ u jekɔrɔ. O taabolokadara kénɔ, jødaba tun bë

nsiirinw la an ka maakɔrɔw bolo ka jësin an ka denmisew ma. A ka cà la, nsiirin tun bë denmisew wasa jogo juguw ni jogo juumanw fɔcogo lakika kan, ka sɔrɔ olu yere bë yele, ka mujanmunjan. O nsiirin dë de file nin ye :

Karibada dugu kénɔ, cekɔrɔba dë nà furumuso kɔrɔba n'u denke tun bë yen.

Jle 11 tɔ

Don dɔ, cækərəba denke nana a fɔ a ye kàle bëna bɔ muso dɔ nɔfè furu la. Nka min tun ye denke dusu manɔn furuko in na, o ye kò muso tun lakodɔnnen bë ni sigida kònɔ nsonmusobaya de ye. A dun fakε mì sɔsɔ o furuko la. Nka, muso o furulen a denke fe, cækərəba ye du nafolomafenw bëe marayɔrɔ kɔni don a bolo ko : « N buranmuso, e nali ye ne diya dere ! Ne ni n den ni n muso nàn ka du nà kònɔfen bëe b' e ka bolo kan sa. E de yàn kòlɔsibaga ye dere ! »

O kelen, muso yere taasira. A ko a yere kònɔ ko : « Ne ka nsonnya jogo de ye cækərəba ka wale in sababu ye wa, walima man diya tigitigi ko don ? a kònɔ kerà fen o fen ye, ne na soneni boloka sa ! » Muso o yà sen bɔ sojeni na o cogo de la ten !

San duuru cækərəba denke ka muso fɔlɔ furulen kɔfe, a ye muso filananko fana damine. A selen nò kibariya ye, a ka cækərəba kà ma kò te baasi ye, kà kà furu, kà jogo fura bâle bolo ! O tun ye jatɔmuso ye. O furulen denke fe kò ladon, cækərəba yò ka sisò bonda dayelen ka ben bɔlɔn ma. A yà fɔ a denke ye kò kana jateminè ke mɔgɔ dontaw lahala la muso in ka bon kònɔ. Kalo wɔɔrɔ dɔrɔn-pe, muso in ni nɔjji sera a buranke cækərəba ma, k'i kanto o ma ko : « Baba, ko kelen kelen bë ka ne lafili e denke bara yan de ! Cogodi aw bë ne ka bonda bila bɔlɔn kònɔ tan ka sɔrɔ ne sera aw bara yan suna ni farida furu de bolo kan ? » Cækərəba yà jaabi ko : « N denmuso, ne yà men kot ana té ka cε-bëe kanu

na. O de kosɔn n yà latige k'i ka bonda da bila bɔlɔn kònɔ. O bì to i be fere i ka kow ma ka sɔrɔ i ni mɔgɔ weré si ma don nɔgɔn gaa-si la ». O yɔrɔ de la, muso ko a ma ko : « N buranke, ne bù ninie fe i ka ne ka bonda bila du kònɔ. Fen min ye cε bëe kanu ye, ne yò bɔ n jogo la sa n ka dinɛsosigì kònɔ ! »

San danmadɔ muso filanan ladonnen kɔfe, cækərəba denke bɔra muso sabanan nɔfè.

Aa ! O muso o tun ka kele dere ! Ale bolo, muso weré si sang-a-nɔgɔnma-muso tɔle ye cεso kònɔ. Ale de ye « nsereninje jati-gifagamuso ye muso tɔw bëe cerɔ, min tɔ to nɔkunmuso la san kò nɔkanmuso ». O ka ko de ye cækərəba kamanagan, a ma mineyɔrɔ sɔrɔ min na nε si ma. Nka, cε kònɔ færəntan té waati bëe. Cækərəba yà to fà denke muso kele in donna du kònɔ. A sɔrɔla ka baranin datugulen dɔ dà ma, k'i kanto a ma ko : « N denmuso, e nakan ye ne diya n denke bara dere. E yecogo yere bù jira k'i bɔra maa ladiri du kònɔ ka na anw bara yan. Baranin in minè, gundo don ne n'i cε. Ne denke nà furumuso kɔrɔ fila nin-barà de bì bolo nin ye.

O bì jira ko ne ka du ninbara de bì bolo nin ye.

A kòlɔsi dere, barisa nà cira dɔrɔn, o ye mɔgɔ saba kofɔlen ninnu bëe ka kène-kan-saya ko ye ! »

Kalo duuru baranin in donneñ ko a bolo, muso sabanan nana kèle sɔrɔ muso fɔlɔ fila fe. O nɔgɔn dasi nò juguya kumaw jijara u ni nɔgɔn cε haali. Walasa ka

mònè bɔ a yere la kène kan, cækərəba denke musoninnçinin girinna ka don a sibon kònɔ, ka bɔ ni « ninbaranin » ye, ka na i ja jama nɛkɔrɔ, k'i kanto ko : « Nin bëe te ceko ye wa ? a ceko nàw muso fila bëe ka kob e ban bi !

Aw bëe nin bëe baranin in de kònɔ. Awa, a citɔ file n bolo dere ! » O yɔrɔ de la muso fɔlɔ fila bëe nan'u nɔngiri a kɔrɔ, kà deli kà kana bara in ci. A y'u to o majumakokanfɔ de la, k'i jan ka baranin ci !

Denke ka cækərəba bɔra, k'i nɛsin a denke ma o yɔrɔ de la, ka yεlε a fe, k'i kanto a ma ko : « N denke, ko té wulu la, ko tɔ ju-rɔ-kulu la ! Kana siran. Aw nin ka kunba baranin in kònɔ donni ma. N yà ke de walasa k'i ladɔnniya ko dñε muso jogow bëe la, min té tafan ye cε si bolo, o ye muso keleya de ye ! »

Hawa Berite
Baarakalanden jamana
baarada la

Jekabaara

Lobɔñkuntigì Seben nekulù kunitigì
Imam Yolam Sidibe
Seben nekulù
Yusufu Fane
Bukari Sungare
Usuman N Tariweli (CMDT)
Tumam Yolam Sidibe
Jaw Tabaga
Haruna Tariweli
Sebenbaqà oridinoteri la
Ture Mama Jalo
Fatimata Cero
Lobenbaqà oridinoteri la
Worokiyau Sɔ
Baarakeljenjanw
CMDT "SNV" - Ofisi Nizeri
Ofisi in - OFIVN
Hake bɔta : 160000
Bataklisiru : 2043
Ngejurastu : 229 62 89
Jamana baarada - Sak zayedii taajla
sira - Hamudakayi kiri - Bamako
Siri - Webu nimmɔ
www.ofribone.net.ml/jekabaara